Dit nummer bestaat uit drie bladen.

1e BLAD.

Italiaansche brieven.

Juli 1908.

In mijn vorig schrijven maakte ik ter loops melding van het Palazzo pubblico (Stadhuis) wat ligging en omgeving betreft. Wie echter te Siena vertoeft op den 2 Juli en den 16 Augustus, herkent het rustige, waardige plein niet, waarover ik ook reeds sprak. Reeds eenige dagen te voren zijn alle handen aan het werk om de piazza in een feestterrein te herscheppen. Rondom de geheele plaats, met uitzondering van het Stadhuis, verrijzen voor de winkels (de onderste verdieping der paleizen wordt door winkels ingenomen) vier à vijf rijen hooge tribunes; het middenplein krijgt een houten omhulling en de straat wordt met een dikke laag geel zand bedekt.

En waarvoor dienen nu al deze toebereidselen, zult ge vragen? Om een feest te vieren, dat uit de middeneeuwen dagteekent, het zoogenaamde Palio, een overblijfsel uit de 12e of 13e eeuw.

Palio beteekent *banier* en dient tot prijs van een te houden wedstrijd. Op genoemde datums houden de zeventien contrada's (populaire instellingen, die betrekking hebben op een stadswijk) een optocht gevolgd door een wedren. Aan deze laatste kunnen slechts tien contrada's deelnemen, daar het terrein niet breed genoeg is voor zeventien paarden. Vier dagen te voren wordt op het stadhuis door het lot beslist, wie mede kan rennen, om de banier te verwerven. De stad Siena is in drie districten verdeeld: Città, San Martino en Camollia. Ieder district heeft zijn contrada's en wel Città zes, San Martino vijf en Camollia wederom zes. Iedere contrada heeft zijn eigen kleuren en emblema, dat uit een of ander dier bestaat. Men herkent de contrada aan het emblema, dat op de groote zijden banieren is gedrukt: gans, dolfijn, rups enz. Een contrada bestaat uit: een tamboer, twee banierdragers, een kapitein met vier pages, een page (emblemadrager) een jockey, en wordt onderhouden door de bewoners van zijn wijk. Eenige contrada's zijn zeer rijk en dragen den bijnaam van *nobile*.

Wanneer het lot beslist heeft wie aan den wedren zullen deelnemen, dan beginnen 4 dagen te voren twee maal per dag de proefritten. De levendige geest der Italianen brengt veel tot het enthousiasme bij, dat hier gedurende die dagen heerscht. Alles rent naar de Piazza, de tribunes zijn propvol, de kleine balkons en vensters zijn alle gevuld met kijklustigen. De jockey's zitten zonder zadel of stijgbeugels op hun paarden; het is een vermakelijk schouwspel die proefritten bij te wonen daar de paarden, die rennen, geen volbloed-racers zijn. Meest kleine Italiaansche paarden van weinig waarde, daar het terrein totaal ongeschikt is voor een race in optima forma en geen eigenaar van een renpaard gaarne het zijne zou geven voor den wedren. Gewoonlijk vallen de jockey's zoo'n paar malen bij de proefritten; zij komen niet zacht te land daar onder de zandlaag de harde steenen hun plaats behouden hebben. Ditmaal had de contrada Lupa (wolvin) een paard dat niet in de barrière wilde, waar allen voor de start stonden. Met kunst- en vliegwerk werd het arme beest er in gewerkt; wanneer hij ten laatste zijn plaats had ingenomen en het schot viel, waarop alle los renden, dan steigerde Lupa eenige malen, bedacht zich en deed zijn best om de andere in te halen, maar te vergeefs. Iedereen wist vooruit, dat de contrada Lupa ditmaal niet zou winnen.

Op den feestdag zelf leverde de piazza een veelkleurig schouwspel op. Het middenterrein was stampvol, al de tribunes waren bezet; de balkons en vensters der paleizen vertoonden de bewoners met hun gasten in keurige zomertoiletten, (de Italiaansche vrouwen hebben veel smaak om zich te kleeden) en zelfs op de daken was geen plaatsje vrij. Tegen half zeven uur 's avonds begon het middeneeuwsche spel. Eerst kwamen, de tien contrada's, die aan den wedren deelnamen, ieder van hen voerde nog twee paarden mede, een strijdros, waarop de jockey in middeneeuwsch steekspelcostuum gezeten was en het renpaard, dat aan den toom werd geleid door een palfrenier. Deze contrada's werden voorafgegaan door den wapendrager der gemeente, trompetters en muzikanten van het stadhuis en een gedeelte der overheid van Siena, allen in middeneeuwsche costumes.

Op de tien contrada's volgde de zoogenaamde carroccio, een open wagen versierd met de stadswapens, de onontbeerlijke wolvin troont hoog in de lucht op de kar en te midden van de zijden banieren der contrada's vertoont zich de palin il palio, voor den wedstrijd.

De zeven niet mededingende contrada's volgen dan.

Langzaam gaat de optocht het geheele plein rond. Iedere contrada houdt om de 10 of 15 meter stil, opdat de Alfieri hun banierspel kunnen uitvoeren. Op de meest elegante wijze laveeren deze met hun banieren, bij het trommelen van den tamboer, en werpen ten slotte zeer behendig het groote gevaarte in de hoogte, ten teeken van groeten, om na het te hebben opgevangen, hun marsch weer voort te zetten.

Voor het stadhuis is een lage tribune opgeslagen, die tot zitplaats van de contrada's dient. Na afloop van den optocht is deze tribune gevuld met de veelkleurige middeneeuwsche costumes en levert een alleraardigst schouwspel op.

Maar nu komt ten slotte de wedren, het glanspunt voor de bewoners van Siena, doch dat op vreemdelingen eenigszins belachlijk werkt. Het schot valt en de tien renpaarden hollen er op los. Driemaal het terrein rond, begeleid door het aanhitsen der bevolking, die gewapend is, evenals de jockey's met lange dunne lederen riemen, om de paarden tot spoed aan te zetten. Ditmaal viel bij de eerste wending een der jockey's van zijn paard, ging hinkende weg en liet zijn paard, dat als een dolle mee bleef hollen, aan zijn lot over.

De jockey der contrada Oca (gans) behaalde de overwinning en trok in triomf met il palio naar zijn wijk, echter begeleid door een twintigtal politieagenten, die hem tot aan zijn woning brengen, om hem niet bloot te stellen aan de woede der andere contrada's. De winner blijft dan een dag of vijf in zijn huis, daar hij zijn leven niet zeker is, wanneer hij op straat komt. Dit is nog zoo het echte overblijfsel der middeneeuwen, de wrok en wangunst van de ééne contrada op de andere en zoo iets blijft ingeworteld van geslacht op geslacht bij de inwoners van Siena. Een veertien dagen na dato van het palio geeft de winnende contrada een avondeten aan zijn leden.

De levendige kleuren der costumes der contrada's, het elegante banierspel der Alfieri, het enthousiasme der bevolking en dat alles beschenen door de stralen der ondergaande zon blijft een onvergetelijk beeld voor den vreemdeling. In massa's stroomen de buitenlanders naar Siena om il palio te zien, het buitengewone, het middeneeuwsche mist niet zijn werking.

Mijn indruk was van dien aard, dat ik er mij op verheug hetzelfde schouwspel den 16den Augustus nog eens te genieten.

M. W.